

Pesta 12/24 decemvre.

Va fi dominica | Redact.: strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 50.

Anul VII, - 1871.

Prețul pe an 10 fl., pentru România 2 galbeni.

O data...

Odata fericirea,
Placerea și iubirea
Să mă mișcă surideau ;
Să diltele-mă senină,
De voluptate pline,
Curendu se strecorau.

Priveam atunci la soare,
Să falnică-i splendoră
Mai dulce mi-parea ;
Priveam la lună plină,
Să palidă-i lumina
Mai blanda săretă.

Să mandre stelisorié,
Să d'albe florióre
Mi-surideau voiosu ;
Să érbă prin livede,
Eră atunci mai verde,
Ceriulu mai luminosu.

Sperantă cu dulcetiá
Me incantă ; să vietă
Mi-eră unu paradisu ;
Dar ah ! crudelă sörte,
Ne desparti prin mórté,
Să tot fura visu ! . . .

Aureli'a.

O data...

Amoru si abnegatiune.

— Novela. —

(Urmare.)

Silvi'a rosì, — unu strigâtu de bucuria se oprì pe budiele ei, dar avù atât'a potere, ca sê-si predominésca emotiunea.

— Si unde e elu? — intrebà ea dupa o pauza scurta pana-ce Julianu inchise usi'a de diumetate deschisa.

— In Transilvani'a, si dupa cum am intielesu, dôra si-au incredintiatu o fêta din orașulu C... unde au facutu censur'a advocatiala. I gratulezu!

Silvi'a devenì mai palida decât'u paretele. Ea nu mai audî cuvintele din urma ale lui Julianu. Si-astrinse inca-odata poterile si parasì chili'a.

Acést'a fu ultim'a lovitura, si cea mai dorerosa; acum si-esplícă ea tacerea lui Septimiu. Ultim'a-i sperantia devenì fumu, si frumósele ilusiuni se nimicira de stanc'a realitâtii!

Preste o luna, dupa re'ntórcerea familiei B. din caletoria, aflâmu pe Silvi'a in chili'a ei, pe fruntea-i de marmore se reflectă dorerea suflėsca, ochii-i mari si negri represintau dôuă isvôre de margaritariu crescu, man'a-i alba tienea o epistola, pe care voiá sê-o sigiledie. Noi, ca sê ne indestulimu simtiulu curiositâtii, sê cercâmu cuprinsulu ei:

„Domnulu meu!

„Nu cugetă, câ in aceste pucine cuvinte me incercu a-ti descrie suferintiele si dorerea, ce-mi apasa sinulu de la despartirea nôstra; nu-ti vorbescu despre sincerulu meu amoru, ce-lu pastraiu in anim'a-mi curata, care inca nu cunoșcea reputarea, si fatiariele lumiei; inse de parte de mine, de a-ti face vre-o mustrare. Singur'a mea intentiune e, de a-ti dîce ultimulu si eternulu „adio“, ce dta mi-lu-ai amin-titu la ultim'a nôstra convenire, — sciindu pôte, câ nu ne vomu mai revedé.

„Ffi fericitu cu alés'a dtale, uitandu finti'a, care pôrta in sinulu seu imaginea ce a nefericitu pe

Silvia.“

Silvi'a sigilà epistol'a, si credu câ dvôstra a-ti gâcitu cui erá adresata.

Erá nôpte.

In castelu nimene nu conturbá liniștea ce dominá in natura, numai o flintia veghiá: acést'a erá Silvi'a.

Deodata, pe corridoru se audî unu sgomotu usioru, si usi'a de la chili'a Silviei se deschise cu precautiune.

— Tu esti, Maria? — intrebà ea sarindu de pe divanu, si apropiandu-se de femei'a ce intrá-se.

Acést'a erá fêt'a de casa, in servitiulu dnei B., si scopulu venirii ei lu-vomu aflâ mai tardîu.

— Si cine alt'a, acum la miediulu noptii, candu nici paserea nu misca! — observă ea.

— Asié dar, dupa cum spunea mam'a, mane o se pleci? — intrebà Silvi'a.

Mari'a facu semnu afirmativu, si puse man'a pe usia, ca sê véda, de e inchisa bine.

Silvi'a scóse din albumulu de pe mesutia epistol'a ce noi o cunoscem, si o predede Mariei, dîcêndu in tonu abié audîbilu:

— Ací e epistol'a, grigesce-o bine, si nu cruită ostenéla pentru de a-lu aflâ.

— Grigea mea. Tóte le voiu face, si de asiu petrece o luna cautandu, totu-si trebuie sê-lu gasescu.

Mari'a luâ epistol'a, o ascunse in sinu, si se departă incetu, neobservata de nimeni.

O femeia tinera, ce ne pare cunoscuta, câ-ci noi o intelniramu la Silvi'a, aceea, careia i incredintia-se dinsa epistol'a adresata lui Septimiu, si o cunoscem sub numele de Mari'a, acum o vedem intrandu in una din frumósele case ale orasiului C...

— Iertare domnisióra, — agrai ea, suindu treptele, pe o jună fetitia ce stă radiemata pe corridoru — mi se spuse, câ ací locuesce dlu advocatu Septimiu D. Óre nemeritu-amu?

— Da! — respuñse intrebâ — dinsulu locuesce aci josu, dar nu-lu aflî a casa.

— Si candu l'asiu poté aflâ? — intrebâ ea atinsa cam neplacutu pentru respuñsulu negativu, — amu sê-i predau o scrisore!

— Cu siguritate nu-ti potu responde, inse decum-va nu mai poti veni, incredintiéza-mi-o mie.

— Nu potu sê o dau nimerui, afara de dinsulu.

— Pentru ce nu? eu i voiu redâ-o precum mi-o dai. Póte câ ai si altu-ce-va?

— Afara de acést'a chartia nimica, — respuñse ea scotiendu din sinu epistol'a, — dar totu-si, doriam sê vorbescu insu-mi cu elu. Inse fiindu-câ sum silita a plecâ asta-di de aci, me vedu constrinsa a-ti-o dâ dtale, rogandu-te sê-i o predai câtu mai ingraba.

— Nesmintitu! — o asigură ea, luandu epistol'a. — Dar am si uitatu să te intrebu de unde vini si incatreu caletoresci?

— Scrisore femeiesca, — murmură ea insine, frapata.

— Eu vinu din Romani'a, si caletorescu catra unu satu, nu departe de aci. E loculu nascerii mele. In Romani'a servis ca feta de casa la boeresa B. si plecandu de acolo, adause ea apropiandu-se, mi-a incredintiatu ore-cine acesta epistola.

— Esti romana de nascere?

— Numai despre mama, tata-meu e un-guru, inse eu am crescutu in Romani'a.

Apoi mai rogandu-o, să nu uite de epistola, se departă escusandu-se inca pentru indresnél'a ce avuse-se.

Nu te miră, stimate lectoru, de curiositate necunoscutei noastre, că-ci i vomu face numai decâtun cunoscintia, si ne vomu convinge, că are dreptate de a fi astfeliu.

Domnisiór'a Elen'a, asié se numiá frumós'a juna cu plete aurie si ochi de viorele, eră fericita unei veduve avute, ce-si concentră tota bucuria intr'ins'a, si dorea din totu sufletulu, să fericesca pe unică sa copila, prin unu barbatu cultu si frumosu. Si ce e mai multu, ea consultă anim'a ficei sale, si ambele si-ajunsena scopulu, că-ci Elen'a eră mirés'a lui — Septimiu...

Precum vediuramu mai susu, asardulu mudiocă, ca epistol'a Silviei să vina de-a dreptulu in manile rivalei sale. Resultatulu lu-vomu afă mai tardiu.

O presimtire secreta sioptea ne'ncetatu Elenei, să franga sigilulu si ea-i urmă.

Cetì epistol'a...

Acést'a chartia devinu veninu omoritoriu pentru anim'a sermanei copile. Mórtea negra i aru fi parutu mai dulce decâtun desamagire crudela. Ea credea, că si-dâ man'a unui'a, care, ca si anim'a ei inocenta, nu a nefericitu pe nimene, si prim'a sa amóre, precum-i joră elu adese, eră asié dar insielare!

Unu suspinu dorerosu isbucnì din pieptulu ei. Luă epistol'a si alergă la mama-sa. I nară tota decurgerea conversatiunii cu aducătoria epistolei, predandu-i-o lacrimendu.

Cara elu Elenei eră sublimu. Neconsiderandu amorulu seu ferbinte, ea compatimea din sufletu pe Silvi'a, si se decidea a abdicate de mirele ei in favórea rivalei necunoscute, cu tot că diu'a cununiei se apropiá-se.

Doue dile dupa acést'a intemplare, Elen'a siedea singura la mesutia-i de lucru, resfoindu

unu albumu, si privirea-i umeda se oprì cu dorere a supra unui portretu, — eră acela alu mirelui seu.

— Câtu de nefericita sum! — suspină ea aplecandu-si fruntea d'alba pe mana, asemene unei rose, vesteda de ventulu aspru.

O batatura lina in usia o desceptă din meditatiunile-i triste, si fara a fi esprimatu inca respunsulu cuvenit, usi'a se deschise. Eră Septimiu.

— Sarutu manile, scumpa Elena! — o salută elu intrandu.

— Plecatiune, — fu respunsulu Elenei, si colorea palida a feciei sale facù locu unei roseti fugitive.

— Pentru Ddieu! ce ti-e, scump'a mea?! Tu esti schimbata! — esclamă elu, apucandu rapede manutia miresei sale.

— Acést'a mana nu-e mai multu a dtale, dle! — response ea cu o vóce, ce aru fi fostu in stare a miscă si pe tigrulu celu mai furiosu, retragandu-si cu iutiéla man'a.

— Esplica-te Eleno!... Te rogu, te conjuru!...

— Am să-ti dau o epistola, — dîse ea cu o recela, invederatu fatiarita, si-i intinse epistol'a ce o vediuramu d'atâte-ori.

Septimiu cunoscù trasurele scrisorei, si man'a-i tremură vidibilu, atingandu chartia. Intréga-i fintia se cutremură.

Elu prevedea urmările infidelității sale. Unu fioru de mórtie-i strabatù nervele, si statua ca impietriru inaintea Elenei, par' că ar fi statu inaintea judecătii eterne!

— Care sunt causele, de-ai joratu amoru acelei fintie nefericite? Si parasindu-o, voiesci acum a me neferici si pe mine?!... Credu că am dreptulu să te intrebu! — dîse Elen'a ridicandu-si capulu auriu cu o demnitate angelica.

(Finea va urmă.)

Anastasia Leonescu.

Franciscu si Anna.

— Novela engleză. —

(Urmare.)

Indesiertu s'a cercatuit a o face ca să abdicate de lucrulu greu; Ann'a a tienutu de ingratitudine ceresca, a se lasă de lucru; pana ce nu va sosì timpulu; Franciscu adeca latise in baia scirea, că femeile se voru departă de la lucrulu de baia, fiindu-că s'a vediutu că acestu lucru e barbaria.

IV.

Franciscu erá unu june de 18—20 ani, veselu, originalu cîte odata, inse fantasticu si nu pré docile; fara indoiéla, cî inca in primele dîle i ar fi datu drumulu din baia, déca nu l'ar fi recomen-datu, inspec-torelui baiei, insu-si pro-prietariulu ei. — Pe in-spectorulu si-l'a instrai-nat, pentru cî totu-de-ună se caiá pentru as-primea, cu care a ve-diutu cî trac-téza pe socii sei; se bat-jocoriá, mur-murá si in-semná bine cu ochii totu ce vedea, — la tóte intre-bările si a-menintiările respunde cu ri-setu. Prin portarea a-cést'a, de si-ne urméra, cî si-a casti-gatu simpa-thi'a baiesi-loru munci-to-ri, de si lu-cugetau de superbu. Franciscu, ce e dreptu, ni-ci odata nu a fostu tare familiaru fa-tia cu ei.

Nici-o data nu se infatisiá la jocurile si jocariele loru, nici in cârcime, unde in o dî pradau ceea ce, cu multa ostenéla si sudóre, castigasera in timpu de 14 dîle.

Acést'a portare a lui Franciscu tradá des-

preiulu dinsului fatia cu socii sei, ceea ce nu odata i-ar fi cadiutu pe gatu, déca nu ar fi molcomitu totu-de-uuă mam'a sociloru sei cu glume alese. Acestu june a trasu de totu a su-pra sa atentiunea junei Anne.

Dupa-ce, in câte-va septemani lu-petrecù

cu cea mai mare aten-tiune, vóiá a scí ce-va mai detaiatu des-pre pusetiunea lui familiara. Acést'a nu erá usio-ru. Sub tim-pulu muncei, lucrá in de-partare unu-lu de altulu, ér sub pauza, Ann'a nará fabule, isto-riore séu in-vetiá pe mi-culu copi-lasiu a lui Tom, ceea ce de unu timpu i cau-sá mare desfata-re.

Ann'a erá numai de 15 ani, dar aten-tiunea care o atrase a su-pra-si Franciscu, a fostu ce-va neli-niscitoriu pentru ea, cî-ci in ani-m'a ei's'a in-cuibatu unu simtiu necu-noscutu. Ea sciea fórte bine cî in-trecutulu ju-nelui zace

Resbelulu.

ce-va secretu.

Educatiunea dinsului nu s'a vediutu a fi in paralela cu lucrulu de care se ocupá. Cetea, scriá si sciea tóte istoriele cari le sciea Ann'a, si i imprumutá ei carti, din cari pote-

obiecte noue. Pe langa tote aceste, Ann'a indemnata de ore-care nesecurantia, a denegatu ori-ce avisari din partea sa.

In o dî o scire particulara a circulatu prin bai'a de carbune. In manile lui Franciscu au vediutu baiesii unu orologiu frumosu, care semenă deplinu cu orologiul unui caletoriu, ce cu o dîmai inainte, cercetandu bai'a, asié i se facu de reu, incâtu a fostu silitu a-si desface vestminete, cu care ocasiune multi a vediut la dinsulu acelu orologiu incarcat cu multime de diamante. Ca unu baiesiu muncitoriu, pe cale drépta sê-si castige asié avere, la totu casulu s'a vediut cu nepotintia, si analogia intre cele doue oroläge au nascutu suspetiunea, — câ Franciscu a rapit orologiul.

Si inainte de a fi potutu dîce in aperarea sa unu singuru cumentu, lupa prinsera si lu-legara judecandu-lu, câ conformu datinei din bâile anglese, se sufere de la fie-care baiesiu mai june câte-o lovitura de mâtia.

In locu de biciu adeca, folosescu o mâtia viua, care in acesta pedepsire si ea cade victi-cést'a pedepsa indatinata pentru furi, ne

reamintesce timpurile barbare. Franciscu, a catura fatia imbracase paliditatea fricei, pana-ce ochii i ardeau de flacar'a manfei, indesertu cercâ se ajunga la vorba, pentru ca sê scape de legaturi.

Pe fetiele toturor se poté ceti o indestulire tacuta, care atâtu cei mai mari, cătu si cei mai mici o avé, vendiendo umiliarea si pedepsirea acelui, care prin infruntare si batjocorire i-a irritat de atate-ori.

Lucratorii acum s'au coadunatu si se gata alu conduce pe delicienu la loculu, unde in totu decursulu pedepsirei avea de a-si tiené capulu plecatu intre genunchi, candu de odata au navalit u Ann'a in cerculu, ce incungiurá scen'a ingrozitoria si a cerutu ascutare pentru unu momentu. La privirea nefericitului Franciscu, care era osendit la o pedepsa atât de rusnatória

si barbara, Ann'a a uitatu tota neincrederea si tote simtiurile nelinisitorie, asié incâtu inaintea ei stă numai starea ingrozitoria a nevinovatului Franciscu, pentru câ ea, cu totu dreptulu, lu-tienea de nevinovat.

Aflarea orologiului o intarea numai in cre-

Pacea.

dinti'a, câ nu s'a insielatu, candu pe dinsulu l'a cugetatu de o alta stare, ér nu de cea a baiesiloru muncitori, a caroru vestmine le portá si in a caroru lucru se impartasiá.

Au cugetatu la suferintiele parintelui seu, ca si cum si acest'a ar fi sacrificiulu unei asemenei pedepse, ... si a tremuratu pentru parintii lui Franciscu.

Protestarea dinsului in contr'a sórtei sciloru sei inca aretá câ are anima buna, si disimtiementulu aretatu fatia cu tractarea brutală, au doveditu câ dinsulu are o crescere mai buna.

In anim'a Annei indata s'a stérnitu simtiulu iubirei fraterne fatia cu condemnatulu, — si cu audacia a navalitu in cét'a flagranfa de resbunare. Dar din tóte partile a sunatu : Nici o indurare! si numai miaunatulu mâtiei sberatòrie au intrecutu urletulu lucrasiloru, cari grabiau la loculu acest'a.

Angerulu baiei cu fortia au demandatu luerasiloru, si animele au inceputu a se mai linisci.

— Cine va aruncá antâi'a pétra a supra lui? — eschiamà ea. — Unde e adeverirea pe catului lui, martorele? ... Nu potu esiste dóue orológe deplinu analoge? Astu-feliu de lueru, ce e dreptu, nu si-lu pôte procurá unu lucrasiu din baia, dar óre nu pôte fi elu remasiti'a unei avutii de mai nainte? Franciscu inainte de ast'a de securu au fostu in alta stare decâtu cum e in presinte... Nu dara, câ si voi l'ati numitu lordu travestitu? ... Si de unde sciti voi aceea, câ a perit orologiulu streinului acelua? Si déca acest'a intru adeveru ar fi orologiulu acelui streinu, nu a potutu óre vení in man'a lui Franciscu altu-cum, decâtu chiar numai prin furtu? Aici, unde omulu e espusu la atâte pericole, nu a potutu face dinsulu unu serviciu demnu de atare donu? Intrebata-ti pe strainu? Sciti câ a avutu causa de a se plange? Dómne Domnedieule, asié iute a aduce judecat'a fara a scf starea lucrului? Aduceti-ve a minte de istori'a omului acelua, despre care v'am naratu, câ pentru unu pecatu care nu l'a comis uici odata, si-a finit uici pe esia-fodu. Ómenii l'au cugetatu vinovatu pana candu desvelindu-se impregiurârile s'a aretatu nevinovat'a dinsului. Si sub acésta pedépsa cruda, care o mesurati voi a supra lui, óre nulu pôte ajunge si pe elu óra ultima? Cugetati la blastemulu parintelui lui, care se incarca a supra vóstra.

Erá indoiéla, câ óre cuvintele Annei potu mantuí pe Franciscu...

Pana candu a vorbitu ea, superiorii baiei au inceputu a ponderá lucrulu.

Anume inspectorulu supremu si-a readusu a minte cuvintele, cu cari i-a fostu recomandat capitanulu pe acestu june, si s'a cugetatu câ: de ce pecatu va avé a dá séma, déca va executa a supra lui Franciscu acésta pedépsa nelegala.

Si, multiamita autoritâtii inspectorelui supremu si a superioriloru, femeile si câtiva lucrasii, a supra carora influentiara cuvintele Annei, nu aprobara sentinti'a... cu totii au abdîsu de a pedepsí pe Franciscu si deslegara manile cu observatiunea, câ ér lu-voru legá si lu-voru si pedepsí, déca se va dovedí câ e vinovat.

Candu, la privirea lui rogatória i-a scosu din gura scalusiulu, desperatiunea lui au inceputu a scadé, dar abié potea vorbí, si intorcându-se catra Ann'a, díse :

— Fiica!... tie... tóte ti-le voi spune!...

Dar in momentulu acest'a, trasurile i s'au schimbatu, fati'a i-a devenit rosu purpuria, manile si-i le-a incelestatu de a supra capului, si a cadiutu fara consciintia de sine.

Ann'a a strigatu cu taría; lucrasii nelinișiti priviau unulu la altulu, ér inspectorulu supremu a demandat ca: pe Franciscu sê-lu duca indata afara din baia.

Urmarea a aretatu, câ copil'a au avutu dreptu. Orologiulu nu a fostu a streinului; Franciscu, pe care cu mare greutate l'a reintorsu la viétia, a fostu purificat; amaritul prin portarea sociloru sei, nu a voitutu a se mai reintorze in baia. Dar inainte de ce ar parasí acesta regiune, au mersu inca odata in baia, ca sê-si iá-e adio de la cunoscutii sei sinceri. Indata ce a ajunsu in baia, au grabitul mai antâiu la micul copilasiu alu Lucy-ei.

Acolo stete miserulu deschiditoriu de usia, in vestmentulu seu miseru, si tienea sfór'a usiei, pentru-câ chiar atunci trecea pe acolo o caretă cu carbuni. Intre lacrime s'a despărțitul de micuțulu copilasiu, din a carui gura n'a audîtu nici odata versu de tânguire, de-si in corridorulu angustu si in pescer'a umeda duce o viétia atâtu de misera, incâtu in asemenare cu dinsulu, unu cane brutu, care respira aerul curat, gusta dulcetile paradisului lui Mohamedu.

Abié pasî mai departe, candu i atinsera urechile nisice suspine doreróse. O debila femeia betrana se téraiea prin unu corridoru umilu si angustu.

liser'a femeia, care castigá panea de tóte dílele pentru barbatulu si copii sei bolnavi, t raindu-se in patru branci, tragea o caretă mica, ingreuiata cu carbuni si intarita cu lantiu. I don  c ti-va p nci, ea i multum  suspi-nandu din anima,  r elu cu repediune si-int rse ochii de la ac sta ic na ingrozit re.

De Ann'a s'a despartit  in modulu celu mai afabilu. Pentru-c  singuru ei i pot  mul-tiam  mantuirea s'a. Ann'a, i-a primitu felicit rile cu ochii t ntiti la pamentu.

— Audacia! — i d se Franciscu la ultim a strangere de mana, — audacia iubita copila, c -ci ti-vei ajunge scopulu. — Nu preste multu trebue s  sc i: Cine sum eu si cum mi-resplatescu detorint a mea!...

v.

Avemu causa fondata de a crede, c  Franciscu si-a valorisatu amenint rile desu repe-tite; pe proprietariulu baiei, adeca, l'a incu-noscintiatu despre abusurile, la cari fuse mar-tore. Nu preste multu dupa departarea dinsului s'au infacisiatu mandatari, pentru a cerc  cu asprime bai'a, manipularea lucrului si modulu de tractare. Tramiterea loru avea scopu bine-voitoriu, totu-si infacisiarea loru esc  nemultia-mire generala.

Baiesiulu cuget  de tiran , d ca se schim-ba  re-ce regula care aduce schimbare in mo-dulu de vietuire alu dinsului.

Mandatarii fura tare surprinsi, si obser-vara destulu de chiar, in ce modu inconvenientu se supunu baiesii la inspectiune.

Unulu dintre mandatari, in relatiunarea sa, asi  vorbesce:

„In corid rele cele f r te anguste, cari abi  su-de 20 degete inalte, trebuie s  me t rai in patru branci. In unele locuri peptulu meu atin-ge pamentulu, inc tu intru adeveru me t raiam ca si br sc a tiest sa, pana ce am ajunsu la loculu lucrasiloru primari. — Prin unulu din ducturi trebui s  me t rai in spatiu de 1800 p ci re. De alta-data m'a trasu unu baiesiu pe o scandura asiediata pe patru rotitie; capulu si p ci rele mi-depindeau la pamentu si necon-tenitu m'a torturatu cugetarea, c   re-care dintre stancele, cari me amenint  pretutindene in calea pericol sa, me va ran , s u cadiendu, me va sfarm . Si a trebuitu s  me pazescu ca s  nu tradezu nici cea mai mica temere, pentru c  ori-ce temere escit  batjocur  baiesiloru, si pericolulu se marea si mai multu prin glumele loru. — Asi  s'a intemplatu odata, c  a tre-

buitu s  apucu din man'a conducatorului lam-p a Davyana, pentru-c  am observatu, c  unu misielu tare suspitosu a voitua o deschide si flacar a ei a o pune in relatiune cu gazulu periculosu.

(Finea va urm )

Adio-ul ostasiului.

Me ducu codru de la tine,
Plange-a frundi  dupa mine;
Dulce-m'oiu, nu multu va fi,
Duce-m'oiu, n'oiu mai veni!

Frundia verde 'n creangu de nucu,
Vine timpulu, s  me ducu.
Mai d -mi gur  ta mandrutia,
S  sciu candu mi-ai fostu dragutia,
Mai saruta-me o data,
S  sciu candu mi-ai fostu amanta !

Frundia verde rosmarine,
Me ducu draga, de la tine.
I  mandrutia anelulu meu
Si-lu padiesce 'n sinulu teu,
Si-apoi inca-o imbr siare,
Mai pe urma-o sarutare,
C  nu sciu mandruti a mea,
Candu ne-vomu mai reved .

Frundia verde floricea,
N a bade maram a mea,
Si candu vei privi la ea,
S  nu uiti c  ne-amu iubitu
Cu-unu doru mare, nefinitu,
Si cum-c  amoru ca-alu nostru
Nu-i pe lume, nici n'a fostu !

Frundia verde maracine,
Dec tu se remanu de tine,
Du-me bade si pe mine!
— Siedi a casa dorulu meu,
C -ci pe unde me ducu eu,
S  fer s a Ddieu !

Nu-i verd tia,
Nici vi tia,
Nici e pane, nici e gr u,
Numai sange pana 'n br u !

Vasiliu Budescu.

S A L O N U.

Conversare cu cetitorie.

— Pest'a, 9/21 decemb're. —

(Unu popa predicatoriu, — orbulu si lumin'a, — pocaint'a ómeniloru, — unu crescinu anonimu, — emancipatiunea femeiloru, — cu politic'a remani de nimic'a, — mai alesu déca esti in cerculu dameloru, — si mai unele — altele.)

Unu preotu de la sate, óre candu-va s'a decisu seriosu, ca in dominec'a mai de aprope s'e tienă natiei o „predicatia“, — si asié in diu'a amintita, santu'l parinte si-a inceputu „cazani'a“ cam in urmatoru modu:

„Iubitiloru crestini! — Precum a-ti auditu din domnediescile cuvinte ale santei evangeli'e, asta-di praznuimur sant'a domineca a orbului (Evang. de la Ioanu c. 9, v. 5), — si fiindu-câ asta-di este dominec'a orbului, vi voi vorbi despre — *lumin'a adeverului...*“

Ori câtu de mare s'e fie contrastulu intre evangeli'a orbului si intre lumin'a adeverului, acestu contrastu la totu casulu e numai in aparintia, ceea ce a demonstrat'o si susu laudatulu parinte — pana la evidinta; de óre ce, precum de comunu s'au sprimatuauditorii, santi'a sa cu acésta ocasiune: „a trantitu o predicatia“ atât de crancena si petrundietória, câ insu-si crestinii cei ce n'au fostu de facia — s'au otratu spre pocaintia si spre calea adeverului, toti cu seriositate sprimandu-se, câ de aci in colo voru merge mai desu la biserica — déca va impartí pop'a santele pasci.

Cam asié impresiune a potutu s'e esercedie a supra amabileloru cetitorie si observatiunea dlui antevorboritoriu, carele in numerulu trecutu a avutu onore s'e conversedie in acestu cercu familiaru.

A nume, dlu Constantinu (pe semne unu crestinu anonimu), luandu de martoro si pe subscribulu, eu tota seriositatea, ca pop'a din poveste, dice câ in colónele acestui multu pretiuitu diuariu s'au facutu multe discusiuni si conversatiuni a supra „emancipatiunii femeiloru“ si — fiindu-câ s'au facutu multe, si dora pré multe discusiuni in privint'a acestui objectu, asié dara — acuma vine consecint'a — afla cu cale a mai riscá cát-eva meditatiuni despre multu superatulu objectu din cestiune; inse cu dorere trebue s'e marturisim, câ nu potemu face „complimente“ dlui autoru anonimu si la totu casulu nu-lu potemu felicitá — ca pe pop'a cu predicati'a amintita mai susu.

Adeveru, câ dlu anonimu face o „cazania“ lunga, lunga-lunga, s'e se ajunga, inse cu unu efectu pré gresit si nenorocitu.

Eta motivele nostre!

Precum se vede, dlu anonimu e de acea opiniune gresita, câ emancipatiunea femeiloru ar stá in aceea, ca si femeile s'e pótá participá, impreuna cu barbatii, pe terenulu politicu.

De unde, si pana unde?

Apoi déca femeile ar parasí caminulu familiaru, déca s'ar desbracá de vestmentulu tandretieloru si alu fragedimei, pentru ca s'e-lu inlocuiésca cu celu de fortia si taria — necesaria la o lupta barbatésca, si

lapedandu-se de sublim'a loru chiamare femeiéscă, ar merge in piatiele publice, urcandu-se pe tribuna, adeveru câ acese „femei emancipate“ voru poté rostii discalmatiuni si oratiuni pré eclatante si esorbitate; cu unu cuventu, se va poté escá unu „spectacol“ pré interesantu, inse barbatii si copíi acestorui ilustre anteluptatórie femei emancipate — voru trebuí s'e móra de fóme si s'e iee lumea in capu, — séu barbatulu va trebuí s'e se faca femeia, tat'a va trebuí s'e imprimésca detorintele mamei, câ-ci intr'altu tipu copíi voru trebuí s'e se lapteze, s'e se legone, s'e se spele si s'e se grigésca ei insi-si pe sine... Eta emancipatiunea femeiloru proiectata de anonimulu crestinu, pré zelosulu Constantinu! (A fostu ironia! Red.)

Dar s'e nu cugete cine-va câ noi am fi contra emancipatiunii femeiloru; din contra, noi acésta o dorim si — din totu suflétulu o partinimu.

Inse cum?

N'avemu multe cuvinte, pentru-câ adeverulu se poté esprime câtu mai simplu, fara abundant'a cuvintelor, fara nisi o intortocatura, acésta fiindu caracteristic'a adeverului.

Eta cum!

Adeverat'a emancipatiunc stá in adeverat'a cultura si educatiune.

Prin aceste pucine cuvinte am disu totu, ce se poté dice in meritulu acéstei cause multu importante, si de felu nu suntemu dispusi a mai face vr'o lunga „cazania“, care numai ar molestá si poté chiar ar valtemá pe adeveratii amici ai emancipatiunii femeiloru.

Cei ce au urechi, s'e audia! — Er pe dlu anonimu lu-poftim — s'e ne combata, déca are motive ponderóse si arme conveniabile, — séu recunoscendu gresiel'a ce a comis'o „cu voia séu fara de voia“, s'e se lapede de cugetările si meditatiunile sale, si — s'e se inchine adeverului.

Dar cum vedu, eu inca am cadiutu in o gresiéla — fara de voia, de óre ce, precum vedu, am facutu si eu o lunga predica seriósa, pe candu aveam s'e ridu de „femeile emancipate“ ale ingeniosului si multu delectatoriului crestinu anonimu; acésta seriositate inse devine din natur'a seriósa a emancipatiunii femeiloru, care e cu multu mai penderósa de câtu ca s'e pótá fi vr'odata — unu objectu de risu si de batjocura.

Am disu, dar cu acéste inca n'am finitu.

Mai am inci unele observatiuni la politic'a dlui Constantinu.

Mie preste totu nu-mi place s'e politisezu, cu atâta apoi mai pucinu atunci, candu sum intr'unu amabilu cercu de dómne si de damicele, cari de siguru nu se interesédia asié multu de luptele politice, celu pucinu nu in aceea-si mesura cum se intereséza barbatii, mai alesu — cei politicastrii.

Nu-mi place s'e politisediu, si totu-si — fiindu-câ s'a facutu vorba despre politica — trebus s'e facu cát-eva observatiuni in privint'a acésta.

Eu, vorbindu cu sinceritate, trebue s'e marturisescu, câ politic'a de asta-di, care domina in diferite forme, dar cu acelea-si intentiuni — de a suprime conștiint'a popóreloru — dicu, acésta politica, eu

credu că e cea mai mare nenorocire pentru omenime, și de aceea m'am convinsu că cea mai bună politica e — a nu face nici o politică.

Prin urmare, totu-si, vrendu de nevrendu — trebuie să facem politică.

Inse ce politică?

Aceea, ca să nu ne legămu de politică mare, și să nu imităm pe inteleptii cu „politică nalta“, cari de regulă dau cu bat'a 'n balta, ci arestandu-ne facia cu acăsta politică cătu se pote mai nepasatori, în apariția să ne tragem în „passivitate“, însă nu pentru ca să acceptăm mur'a să ni cadia în gur'a cascate, ci fie-care să-si caute adeveratulu seu terenul de „activitate“ și să lucre apoi barbatesc séu respective — femeiesc, și atunci starea nostra politica sociale se va îndreptă spre bine.

In acăsta direptiune apoi nu numai barbatii, ci și femeile potu face, ba trebuie să facă serviciu de politică națiunale.

Etă dara, că noi nu eschidemu pe femei de pe terenul politicu, unde femeile romane, de la urdarea Romei și pana adi, totu-de-una si-au avutu rolul loru, care l'au si pertatu cu demnitate, și lu voru portă totu asié si de aci incolo. Nu trebuie dar să se schimbe ro-lurile principali ca și cele mai neessentiali, ci barbatii să facă fapte barbatesci, și femeile să nu-si parasescă nenumeratele și frumósele ocupatiuni femeiescă, — și astu-felu apoi, cu anima linisita vomu poté privi spre unu viitoru mai splendidu pentru națiunea romana.

Dar să nu uităm, că fara cultura nu potem face nici unu pasiu siguru inainte, — și cultură să fie era o adeverata cultura și nu numai o spoială, — cultura să fie cultura reală, cultura adeverata, cultura națiunale, să numai acăstă ne pote emancipa de influențele straine, numai acăstă ni pote dă forță și lumină, ca să potem umblă singuri pe pioicele noastre, — că-ci precum amu mai dîsu, prin cultura și educatiune ajungem la adeverată emancipatiune.

Iulianu Grozescu.

CE E NOU?

 La numerulu presintă alaturămu invitarea de prenumeratiune pentru cursulu de anulu viitoru alu „Familiei.“ Fă-ni permisu a apelă și aice la concursulu partinitoriu alu onorab. publicu, și a trage atentiuneca-i a supra acelei invitări. Amu spusu deja de multe ori, și o repetămu de nou, că numai de la spriginulu caldurosu alu onorab. publicu aternă, că fă-i acăstă în tōte privintiele să pote emulă cu ori-ce făia straina de genulu ei. Încătu pentru noi, nu vomu crutiă nici spese, nici ostenele, ca să potem satisface tōte dorintiele prenumerantilor nostri; dar spre a poté face acăstă cu succesu, se poftesce mai nainte de tōte partinirea caldurăsa a onorab. publicu, ceea ce o si ceremu.

○ (Serbare dupla in Leta-mare.) In absintia dlui redactoru alu acestei foi primimur din Leta-mare, comitatulu Bihariei, o scrisore de caracteru privatu. Inse fiindu convinsi, că vomu face o placere onorab. publicu cetitoriu, să ni se permită a abusă de acăstă absintia, și a publică scrisoarea primită. Ea sună astfelu: „Poporulu romanu din opidulu Leta-mare adi in 18 decembrie a avutu o serbare frumōsa: onomastică a

iubitului seu protopopu Nicolau Vulcanu, la care oca-siune fiulu seu, redactorulu „Familiei“, si-a condusu pentru prim'a-óra tiner'a și amabil'a sociă la caminulu parintiescu, — și astu-felu bucuria poporului fu dupla, serbandu nu numai diu'a onomastică a pré meritatului seu parinte sufletescu, ci si intrarea in vieti'a conjugala a fiului seu, crescutu in fragedele sale tineretie in mijlocul acestui poporu. Dupa terminarea serviciului divinu, la care asistă poporatiunea in numru frumosu, fruntașii comunității bisericesci se adunara la cas'a parochiala, și acolo tinerulu si inteligențele capelanu Georgiu Selagianu, in numele poporului salută prin o cuventare bine simtita pe veteranulu preotu alu diecesei Oradea-mare, parintele protopopu Nicolau Vulcanu; apoi urmara alte cuventări salutătore, dupa cari unu scolariu se adresă cu voce sonora catra redactorulu „Familiei“ si lu-bineventă dimpreuna cu iubit'a sa sociă. Dintre celelalte salutări si bineventări mai amintim numai pe acea frageda copilitia de cinci ani, care a salutat jun'a parechia cu curagiu si amabilitate de sarutatu. Intre cuventări corulu baetiloru si cel'a alu fetițiloru, perondandu-se, intonara cantecă ocasiunale, cari facu onore braviloru invetiatori Manu si Pavelu de aice. La aceste cuventări venerabilulu protopopu betranu respunse forte emotiunatu; apoi fiulu seu, poetulu nostru, roști si dinsu căte-va cuvinte dreptu multiamita, si eră unu ce sublimu a vedé, cum aceste cuvinte, isvorite din adâncul animei, storsera lacrime din ochii poporului fericitu. Solenitatea dură o óra si jumetate.“ Unu martore.

= (Unu mecenat romanu.) Repausatulu romanu Jova Popoviciu, a carui necrologu lu-am publicat in unulu din nrii trecuti, a lasatu prin testamentulu seu națiunii romane, fara osebire de confessiune, sum'a considerabila de 100,000 fl. v. a. — Aceea națiune, care pote aretă din sinulu seu fii atâtă de patriotică, aceea e o națiune de viață.

× (Despre seminariulu teologilor din Oradea-mare.) Ni se tramite o corespondintia lungă despre starea si educarea trista a teologilor romani in seminariulu acestă catolicu. Din caus'a spatiului, estragemu inse numai urmatōriile: „In acestu seminariu, domnesce unu iesuitismu, o machinatiune si o bigotia órba din partea superiorității magiarone, care nu incéta de a persecuta pe teologii romani. In seminariulu acestă, foile romane sunt confiscate, si numai cele magiare sunt libere. — Unu teologu apoi, care are placere de a ceti romanesce, său si-aru procură ceva foia, e preocupat de principiulu națiunalității, ce e contrariu dogmelor catolice, si ca atare „non habet vocationem.“ Sărtea lui e apoi eliminarea din sinulu clerului si națiunii romane, că-ci scopulu superiorității este de a purgă seminariulu seu de astfelii de turbulatori de la cari patria magiara nu pote speră nimicu, si de a dă locu unor obedienti pe cari să-i pote tienă in obscuritate si să-i crede dupa tîpulu si asemenearea loru. Si ei, multu pucinu, dar si-ajunga scopulu!“ Corespondintele amintesc apoi mai multe fapte triste, si-apoi finesc: „Considerandu aceste defecte detragatorie clerului nostru, si ca să avem nisice preotii apti si folositori nu numai bisericiei, ci si națiunii romane, cine nu vede că ar fi la locu cestiunea fundarii unui seminariu de teologi in Orade? Séu noi n'amu poté ave unu seminariu precum au baremu Gherlanii? Séu mai avutu e capitululu si mai mare e

dominiulu episcopiei Gherlei, decâtu a Oradea-marei ? Inchiau cu acea, câ de ar dâ Ddieu, sê li-vina acum odata si antistiloru nostri bisericesci oradani apa pe urechi !“ N. N.

× (*In Sibiu*) s'a serbatu in 12 c. onomastic'a mitropolitului Andreiu, cu care ocasiune alumnii sem. au arangiatu in presér'a dilei o productiune dupa urmatóra programma : 1. „Respira Romanime“ es. de cor. voc.; 2. „Cuventarea festiva“ rostita de N. Petru; 3. „Lupt'a de la Calugarenii“ poes. de Bolintineanu, decl. de S. Popescu; 4. „Pandurulu“ es. de cor. voc.; 5. „Ce-va despre passiunea dorintiei“ dis. de G. Pleatosu; 6. „Intr'o pétra detunata“ es. de cor. voc.; 7. Moval'a Rabaei“ de Sionu, decl. de G. Ludu; si a 8. „Pe stepânulu“ es. de cor. voc.; la care a participatu unu publicu numerosu. Ceriulu se lungésca inca multi ani firului vietiei pré veneratului parinte spre binele bisericei si natiunei !

△ (*La academ'a de drepturi*) din Sibiu s'au inscris in anulu acestu-a scolasticu 41 de auditori noi, intre cari 19 sunt unguri, 12 germani si 10 romani.

× (*Societatea de lectura a tinerimei*) de la gimnasiulu greco-catolicu romanu de Beiusiu, petrunsa de nobile simtieminte de recunoscintia catra parintele acestui asilu alu muselor romane, fericitulu episcopu Samuilu Vulcanu, i-va serbá aniversarea mórtei sale in 25 decemvre st. n. pe langa parastasulu indatinatu si cu un'a modesta productiune literaria-artistica dupa urmatorulu programu : 1. „Mersu natiunalu“, esecutatu de corulu instrumentalu sub conducerea lui Al. Campianu, stud. de a VIII clase. 2 „Cuventu de deschidere“, rostitu de dlu profesoru Teodoru Rosiu. 3. „Hor'a lui Buteanu“, intonata de corulu instrumentalu. 4. „Schitie“ din biografi'a fericitului episcopu Samuilu Vulcanu, propusa de P. Iliesiu, stud. de a VIII cl. 5. „La umbrele eroilor“ , poesia de J. B. Bosco, aria de Mihai Ferlieviciu, cantata de corulu vocalu sub conducerea lui M. Ferlieviciu, stud. de a VII classe. 6. „Mórtea lui Sîncai“, poesia de Iustinu Popfiu, declamata de Zacharia Cereu, stud. de a VIII classe. 7. „Bîr oitie“, intonata de corulu instrumentalu. 8. „Disertatiune despre literatura“, propusa de J. B. Bosco. 9. „Balcescu morindu“. poesia de Alesandri, aria de J. Vorobchieviciu, solo de M. Ferlieviciu. 10. „Trei boieri“, poesa de V. R. Buticescu, declamata de Georgiu Sfarlea, studinte de a VIII classe. 11. „Nóptea de véra“, poesia de Ios. Vulcanu, dupa Heine, aria de I. Vorobchieviciu, cantata de corulu vocalu. 12. „Cuventu de inchidere“, rostitu de dlu prof. Teodoru Rosiu. 13. „Mersulu ostasiloru romani in Basarabia“, esecutatu de corulu instrumentalu.—Sperâmu că on. publicu romanu din locu si giuru nu va pregatî a asiste cătu de numerosu la acésta serbare natiunale. Din siedint'a ordinaria a societâtii de lectura tienuta la 10 decemvre 1871. Beiusiu, 10 decemvre 1871. T. Kóvári, presedinte. Isaia B. Bosco, notariulu corespondint.

† (*Necrologu*) Victori'a Maxin n. Pataky de Carpesdu-mare, cu anima dorerósa, in numele seu si a nepótei Luis'a Traila n. Maxin si a sociului acesteia Georgiu Traila, si a celorlalte rudenie, face trist'a inscintiare despre repausarea pré amatului seu sociu respective unchii etc. Avramu Maxin de Kaczko. can. on. a biser. cated. din Lugosiu, archid. si paroc. gr. cat. a Timisiórei, ases. consist., condecoratulu cu cru-

cea auría cu coronasi cu ordinulu papale, reprezentantul emtense si a cetâtii Timisióra. — intemplata in 9 l. c. $\frac{2}{4}$ 12 óre a. m. dupa mai indelunga suferintia in anulu etâtii 73-le si a preutiei sale 46-le dupa cuminacarea cu ss. sacramente. — Remasitiele terestre, dupa binecuvantarea din biseric'a gr. cat. a Fabricului in 11 dec. a. c. la 2 óre dupa amédi, se au inmormentat in cimiteriu locale gr. cat. Fia-i tierin'a usiéra, si memor'i a eterna. Timisióra, in 9 dec. 1871.

Literatura si arte.

± (*Diuariu nou umoristicu-satiricu*.) La nrulu de adi alaturâmu si invitarea de prenumeratiune la noulu diuariu umoristicu „Priculiciu“, care incependu de la anulu nou va apare sub redactiunea amicului si colaboratorelui nostru Iulianu Grozescu, carele si la foile nôstre umoristice a lucratu unu timpu indelungat in succesiu. Lu recomandâmu onorabilului nostru publicu cetitoriu.

○ (*Avisu*.) In Turinu a esîtu de sub pressa unu opusculu in prosa intitulatu „Doruri si Sperante“ de Dr. I. C. Dragescu. Costa 40 cr. v. a. (1 leu nou). Nu se va tramite decâtu aceloru ce voru solvi inainte. Cei ce dorescu a-si procurá acestu opusioru, voru binevoi a se adresá dlui A. P. Alexi in Gratz (Austria) post. restant. Sunt rogaté tote foile romane a publicá acestu avisu.

△ (*Sub titlulu „Din Iasi“*) va apărî preste puçinu unu romanu ingeniosu si bine scrisu, de d. Miler, june de multu talentu, care in timpu scurtu a scris romanesc multe incercări poetice. ~~Volumul este~~ preste 14 côle 16º.

= (*Istori'a infanteriei*) In curendu va esî de sub pressa „Istori'a infanteriei“, prelucrata de capitanulu C. Moroiu, ilustrata cu gravuri, reprezentandu difertele arme cu care au fostu armata infanteria din timpurile cele mai vecchi pana in diua de asta-di, precum si soldatii de infanterie in 18 gravure. Acestu uvragiu este uniculu care apare in limb'a romana. Liste de abonamentu sunt depuse la librari'a D. Socák, cum si la toti dnii comandanti de Calarasi de prin districte.

= (*Ateneulu Romanu*.) Programulu conferintelor publice pe anulu 1871—72: Domineca, 28 noemvre. Artele in Itali'a, in secolulu XVI. Leonardo da Vinci. Omulu si artistulu. Influinti'a sa a supra cunoșcintielor umane: D. C. Stancescu. Domineca, 5 decemvre. Originile si caracterulu literaturrei germane: D. C. Eraclide. Domineca, 12 decemvre. Idem continuare. Idem. Domineca, 19 dec. Art'a de a nu imbetranî: D. U. de Marsillac. Domineca, 26 decemv. Raporturile economiei politice cu politic'a: D. A. Vericén. Domineca, 2 ian. Rolulu slugiloru pe scen'a teatrului: D. G. Bengescu. Marti, 4 ian. Libertatea prin scientia: D. U. de Marsillac. Domineca, Clorulu si compusii sei cu esperintie chemice: D. Dr. Davila. Domineca, 16 ian. Despre schimbarea stârii corporiilor; conferintia insocita de esperintie: DD. Mihai Suciu si Iacobu Lahovary. Domineca, 23 ianuariu. Despre caracterele si esistinti'a poesiei. Viitorulu poesiei: D. I. Masimu. Domineca, 31 ian. Idem continuare. Idem. Domineca, 6 fauru. Despre comerciulu si industri'a natiunale: D. E. Protopopescu Pache. Domineca, 13 fauru. Idem continuare. Idem. Marti, 15

fauru. Filosofia cantecelor lui Béranger : D. U. de Marsillac. Domineca, 20 fauru. Artele in Francia in secolul XIX. D. Ingrs. Doctrinele sale in arta. Influința sa a supra scolei franceze. Scăla de belle-arte din Bucuresci : D. C. Stancescu. Joi, 24 fauru. Despre cometii : D. Stefanu Mihailescu. Domineca, 24 fauru. Idem continuare. Idem. Joi, 2 martiu. Liberulu arbitriu si responsabilitatea omului : D. A. Vericeanu. Domineca, 5 martiu. Viția, operele si geniul lui Beethoven : D. Nicolau Racovită. Joi, 9 mart. Frumusetile istoriei națiunale : D. A. Roques. Domineca, 12 martiu. Omulu ante-deluvianu. Istoria timpurilor ante-istorice : D. C. Esarcu. Joi, 16 martiu. Tierra nostra din punctul de vedere economic si statisticu : D. P. S. Aurelianu. Domineca, 19 martie. Despre sănătarea dilei a 7-a si despre serbarea ei la diferitele popore ; despre Domineca : D. cte Carolu Rosetti. Joi, 23 martiu. Ionu Vachman, Ludovicu Wiest si influența acestor artisti a supra desvoltării gustului musical in România : D. C. Stancescu. Domineca, 26 mart. Despre Sulfu, (Puciósă) si compusii lui. Esperinție chemice : D. Dr. Davila. Joi, 30 martiu. Sully si Colbert ; influența doctrinelor loru a supra agriculturii si industrii franceze ; D. P. S. Aurelianu. Domineca, 2 aprile, despre Ddieu si principalele forme, ce au investită această ideea la diferitele popore : Sabeismulu si Fetichismulu : D. cte Carolu Rosetti. Joi, 6 aprile. Studie istorice : D. P. Cernutescu. Domineca, 9 aprile. Morală lui Molière : D. G. Bengescu. Joi, 20 aprile. Studie literară : D. G. Sionu. Domineca, 23 aprile. Impresiuni de caletoria : D. C. Esarcu — Conferințele ce se voru mai adaugă pe langa conferințele, cuprinse in acestă programă, so voru anunță prin diurnale. Comitetulu.

Din strainetate.

○ (*Consululu prusescu din Petru-pole palmuitu.*) Din Petrupole primim scirea mai incredibilă, că clironomul rusescu, care e unu inimicu renomitu alu nemtilor si specialu alu prusiloru, ar fi palmuitu pe principale Reuss, consululu prusescu.

× (*In teatrulu*) din Collar (Peru) se reprezentă tragedia : „Adrienne Lecouvreur.“ In actulu ultimu se intempla o inveninare si actorii striga desperati dupa ajutoriu medicalu. Dar atunci se redică unu omu din parteru, si strigă cu vócea infroscata : „Dati-i Adriennei oleiu, dati-i oleiu!“ Ni potemu intipui, că dramă această atât de tragică, se fină cu unu risetu cumplitu alu publicului.

= (*Despre Dora D'Istria.*) Cunoscem pră bine cu totii pe această literată romana cu renume europeanu. Acum cetim in foile straine, că sosindu imperatulu si imperatésă de Brasiliă in Florentia, delocu si-ai esprimatu dorintă a si-potă face cunoșcentia cu această principesa si literată romana. Dorintă imperatului Brasiliei si-a sociei sale se implini si dinsii si-petrecu la olalta cu Dora d'Istria mai multe ore.

= (*Istoriéra de amoru.*) S'a intemplat la Moscova. Unu studinte, cu numele Saternikon, s'a inamoratu de dsiór'a An'a Goldenberg, fiica unui medicu. Parintii fetei inse i refusara bine-cuventarea loru. Junele inamoratu li declară, că elu se va impusca. Amantă lui, temendu-se de esecutarea amenintării lui, merse dimpreuna cu frate-seu la locuintă sa. Elu,

chiar in acelui momentu si-descarcă revolverulu. Jună copila nebună la momentu.

○ (*Patru teatruri*) au fostu distruse in incendiul de la Chicago.

Feliurite.

○ (*Resbelulu si pacea.*) Publicâmu in interiorulu nrului presinte dăue ilustrațiuni fără frumosă. Una-e, care ni represinta : resbelulu si ceealalta : pacea. Se le privim numai, se privim „Resbelulu“ cruntu si infioratoriu, si se privim si „Pacea“ dragalasia, placuta si atragătoria si vederea loru mai elocinte năvă vorbi, mai adencu ne va petrunde, decât ori-ce descriere, si noi depunem dar pén'a.

= (*Ce sociă se ni alegem.*) Innainte de a responde la intrebarea această, estragemu urmatoriulu pasagiul din „Amorulu“ de Michelet : „Nu e destulu, deca femeia te iubesc numai, nu e destulu, deca te intielege numai ; ea trebuie să-ți rentoră ce-va : scanțea de spiritu pentru atare, si cugetu pentru cugetu. Eu chiar pentru accea, deca ar fi vorba despre casatoria, asiu preferă pe o francesă innaintea ori-carei alte femei din lume. Femeia germană e in sine buneția si amorulu, curatenia si naivitatea ei e raportă. Virgină, retrasă, domestică, visatără, atât de fidela, firmă si totu-si gingasă femeia engleză, — e întrădeveru unu idealu de femeia. Femeia spaniolă e tota focu, te aprinde, e' frumosetă femeii italiane, subtilitatea ei, imaginatiunea viua, fantasiă si naivitatea ei petrundiată te face a nu-i mai potă reziste ; la vederea ei suntemu farmecati, suntemu invinsi. Dar deca cerci unu sufletu, sare să-ți respunda sufletului teu cu scanței de pricepere si amoru, care să-ți intineră anima cu istetimă dragalasia, cu vialitate, cutezantia, cu vocea si cantece de paseri, — atunci alegeti femeia francesă. Numai o impregiurare este, pe care nu ni-e permisul să o trecemu cu vederea, si astă-e : că femeia francesă se desvălta pre curențu. O copila francesă de 15 ani, e pentru amoru moralmente si fizice atât de matura, ca o copila engleză de 18 ani. Asupra acestei desvoltări pre rapede influențează si muzica, care se cultivă in Franția in mesura atât de mare. Si femeia engleză cultivă muzica, dar pentru dinsă e această munca. Si femeile germane si italiene iubesc muzica, pentru că e muzica. Dar innaintea femeii francesă muzica e amoru, in formă artei. Amorulu vine, muzica dispără, si fortepianulu atât de folositu, ramane parasitu. Sociă teneră francesă, decomună, nu posiede facia acea infloreată, cu acea limbă visibila si cu acele esprezuni vergure petrundiată, cari sunt insușirile proprii ale germanelor. Dar femeia francesă, după casetă sa, se înfrumusează in modu uimitoriu, precandu femeile din resarită, si-perdu frumsătă, ma de multe-ori, se vestezește de totu. La francesi nime nu perde prin aceea, că și-o copila urita, pentru că-i lipsită — amorulu. Înbindu, se preface alta femeia din ea, abiesă recunosci !“ — Asi vorcesc dlu Michelet despre francesă, cari ar fi cele mai bune, frumosă si placuta socié. Noi, din parte-ne, i observam numai ce-va. Se vede, că dlu Michelet, nu a cunoscutu, său a uitat de frumsătă incantătoare, si nevestedătorie, si de anima iubită si nestingibilă a — romanelor.

Gjume si nu pré.

— Buna diu'a Avrame, da ce-e, mai bine-e domnului teu?

— De unde sê-i fie mai bine? Precum audu, piciorulu i se va amputá.

— Ei frate, ce mai vrei? Nu te imbucuri câ vei avé se curati numai unu caltiunu?

— Mei Ióne, — dîse unu domnu catra servitoriu seu — du-te in „Otelu Natiunalu“ si cărcă acolo pe negotitoriu N. din Bucuresci. Spune-i că lu-rogu, sê vina delocu la mine.

— Ce-e, nu lu-ai aflatu? — lu-intrebă apoi, rentornandu servitoriu.

— Ba lu-am aflatu.

— D'apoi unde-i dara?

— D'apoi, me rogu, eu lu-am aflatu, inse nu erá nici neguitoriu, nu-lu chiamá nici N. si nu erá nici din Bucuresci.

— Dle Isidore, dta trebuie că ai si copii?

— Am dieu, si inca doi. Unulu e oficieru, ér celalaltu negotitoriu.

— Trebuie că ei ti-facu o bucuria acum la btranetie.

— Ai dreptu, inse numai aceea e paguba, că bucuri'a ce mi-o facu ei amendoi, e intórsa. Unulu, care e oficieriu, in locu sê fie cu pusc'a totu pe spate, scrie neincetatu la — cambii; ér celalaltu, care-e neguitoriu, si ar trebí sê fie totu la comptoirulu seu, ca sê scrie cambii, acest'a umbla neintreruptu numai cu — pusc'a pe spate.

— De ce stau acolo, in stradele acelle, sentinetele acelle multe?

— Ca sê impedece hotile si jefurile, ce s'au intemplatu in — anulu trecutu.

— Bade Niculae, — dîse unu june catra unu betranu din satulu seu — eu asiu luá pe o feta din cele trei ale dtale.

— D'apoi pe care o vrei tu?

— La care i dai zestre mai mare.

— D'apoi că eu li dau zestre la un'a ca la alt'a.

— D'apoi atunci mi-e totu un'a. Dâ-mi-o pe care o vrei.

— Nevastutia draga, — dîse unu barbatu catra soci'a sa, care chiar atunci si petrecea cu unu june — asculta numai, ce mi-scrie unu amicu alu meu. Elu me provoca sê-mi asigurezu si eu viétia; dar eu numi facu tréba cu speculatiuni de aceste, că-ci atât'a sum de nenorocosu in ele, incâtu spre es. déca mi-asu asigurâ acum viétia, mi-vine a crede, că in veci nu voiu morí!

— Atunci sê nici nu te asigurezu! — i responde nevâsta suridiendu junelui.

Gâcitura numerica *)

de Mari'a A. Scaiusianu.

2, 3, 9, 2, 15.	E regele fierelor.
10, 11, 4, 1,	E regin'a florilor.
7, 8, 15, 12, 9, 2, 15.	P'acest'a caletorim.
2, 13, 9, 7, 5.	In viétia o iubim.
2, 15, 14, 13.	Nóptea ea e domnitória.
1, 12, 11, 10, 3. 5.	Fidela priveghiatória.
8, 15, 6, 7, 9, 6, 3, 1.	Ni-e solulu primavarei.
4, 11, 12, 6, 9, 2, 15.	E mediloculu recrearei.
1—15.	Totu lupta pentru natiune,
Bravu, si-precum se cuvine
Unui fiu, care si iubesce,
Pe mum'a, care-lu nutresce.

In nrulu 48 din gresiela nu s'a publicatu numele autoriei rebusului, care e de : Amalia Lupanu.

Deslegarea gâciturei de siacu din nr. 47:

M'am plansu la floricele,
La sóre, riu si noru,
Li-am spusu grozava-mi gele,
Si chinulu surpatoriu.

Si florile 'n suspine
Se innecau plangêndu,
Ér sórele 'nnaltime
Se ascundea oftandu.

Iosifu Vulcanu.

Deslegare buna primiramu de la domnele si domnisiórele : Mari'a Rosiu, Cornel'i'a de Popu, Mari'a A. Sauleanu, Amali'a Szabó, Anastasi'a Leonoviciu, Mari'a Dumbrav'a, si Mari'a Ciuicanu; si de la dnii Ioanu Necsi'a si Demetriu M. Iosofu.

Post'a Redactiunii.

Dlui Horatiu. De ar fi si poesi'a dtale atatu de poetica, ca numele dtale, amu publicá-o.

Sum tristu! Ba dieu dta nu esti tristu, ci noi, ca trebuie, in absint'a dlui Redactoru, se-ti cetimu poesi'a — trista.

Catra primavéra. Nu-e mirare, ca poesi'a e rea, déca mus'a dtale, acum iern'a, vré se se inspire de frumséti'a primaverii.

Grele timpuri amu ajunsu! Grele dieu, fratiore! Se sporescu poetii ca buretii dupa ploti. Sermanii de noi!

Si ea! Nu numai ea, dar si noi ti-spunemu cu tota sinceritatea : „Pune poft'a 'n cuiu baditia“ — de a fi poetu.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu : IOSIFU VULCANU.

Cu tipariul lui Aleșandru Kocsy in Pest'a. Piati'a Pesciloru, Nr. 9.